

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 18 май 2021 г.
(OR. en)

8727/21

AUDIO 53
SOC 265
DIGIT 59

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	8025/21
Относно:	Заклучения на Съвета „Европейските медии в цифровото десетилетие: План за действие в подкрепа на възстановяването и трансформацията“

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета „Европейските медии в цифровото десетилетие: План за действие в подкрепа на възстановяването и трансформацията“, одобрени от Съвета (Образование, младеж, култура и спорт) на заседанието му от 17 – 18 май 2021 г.

Заклучения на Съвета

„Европейските медии в цифровото десетилетие: План за действие в подкрепа на възстановяването и трансформацията“

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ ИЗЛОЖЕНИТЕ В ПРИЛОЖЕНИЕТО РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

КАТО ПРИПОМНЯ:

1. Широкообхватността и разнообразието на европейския медиен сектор¹, който включва всички редакционни медии като информационните медии и аудио-визуалния сектор в по-общ план и който играе ключова роля за европейската конкурентоспособност, културното многообразие, благосъстоянието на гражданите и демократичния дебат.
2. Приетите наскоро заключения на Съвета относно гарантирането на свободна и плуралистична медийна система, в които се описват бъдещите предизвикателства за сектора на информационните медии и аудио-визуалния сектор, по-специално по отношение на тяхната устойчивост, което е от решаващо значение за издръжливостта и възстановяването на европейската икономика.
3. Поставения от пандемията от COVID-19 акцент върху вече започналите значителни промени в сектора на информационните медии и аудио-визуалния сектор в резултат на глобализацията и цифровизацията, като по този начин се засилва необходимостта от опазване и защита на нашите стратегически европейски културни ценности.

¹ За целите на настоящите заключения под „сектор на информационните медии и аудио-визуален сектор“ се разбира медийният сектор в цялото му многообразие.

4. Същественото въздействие на пандемията върху сектора на информационните медии и аудио-визуалния сектор в ЕС, включително значителните загуби на приходи от реклама, затварянето на кината и пълното или частично преустановяване на снимачния процес, отслабващата позиция на разпространителите на филми и увеличаването на онлайн пиратството.
5. Важната роля на сектора на информационните медии и аудио-визуалния сектор по време на пандемията по отношение на предоставянето на информация и развлечения за гражданите при налагане на ограничения на свободата на движение и други ограничителни мерки.

КАТО ОТЧИТА, ЧЕ:

6. Местните, регионалните или националните вкусове и особености, които отразяват значимото европейско културно и езиково многообразие и плурализъм и отговарят на специфичните национални или регионални нужди и изисквания, могат да доведат до разпокъсаност на пазара. Необходими са непрекъснати усилия, за да се даде възможност на европейския аудио-визуален сектор да достигне до по-широки и по-разнообразни пазари и публика в Европа и извън нея.
7. От изключително значение е да се насърчава приобщаващ и недискриминационен достъп до медийни и аудио-визуални ресурси за всички граждани, като по този начин се дава възможност за активното им участие в демократичния дебат. Също толкова важно е да се насърчава приобщаващото участие на различни специалисти във веригата за създаване на стойност в медиите. По отношение на достъпа следва да се вземат предвид, наред с другото, равенството между половете, хората с увреждания, малцинствата и географският баланс.
8. Обществените медии играят ключова роля в утвърждаването на правото на свобода на словото, като дават възможност на хората да получават надеждна и основана на факти информация и насърчават основните ценности на демокрацията.

9. Налице е спешна необходимост:

- а) да се насърчава цифровата трансформация на сектора на информационните медии и аудио-визуалния сектор, за да се използват възможностите, предлагани от иновативните и нововъзникващите технологии;
- б) допълнително да се развива цифровият единен пазар с цел укрепване на глобалната конкурентоспособност и трансграничния обхват на аудио-визуалния сектор в Европа, като същевременно се подкрепят местното съдържание и културното многообразие;
- в) да се отчете, че съществуващите бизнес модели в аудио-визуалния сектор често се основават на териториално и изключително предоставяне на лицензи, продължават да бъдат от съществено значение за творческата свобода, финансирането и устойчивостта и осигуряват основата за разработването на нови бизнес модели в този сектор.

10. Устойчивостта на качествената журналистика, редакционните процеси, основани на журналистическа етика и стандарти, прозрачността на собствеността върху медиите и медийната грамотност са от съществено значение за задълбочаване на доверието в информационните медии, като по този начин им се дава възможност да бъдат по-ефективни в предотвратяването на разпространението и разобличаването на невярна информация и дезинформация.

11. Дългосрочната финансова устойчивост и диверсификацията на източниците на финансиране правят информационните медии по-стабилни спрямо икономическите промени и благоприятстват растежа на висококачествената журналистика, независимостта на медиите и създаването на собствени журналистически материали.

12. Подкрепата за сектора на информационните медии и аудио-визуалния сектор не трябва да подкопава принципите на редакционна независимост, свобода на медиите и творческа свобода и следва да насърчава свободата на словото, плурализма и разнообразието на съдържанието.

13. Секторът на информационните медии и аудио-визуалният сектор играят важна роля по отношение на Европейския зелен пакт посредством устойчиви бизнес практики и бизнес модели и тяхното журналистическо отразяване, което допринася за провеждането на информиран дебат.
14. Всички сегменти от веригата за създаване на стойност следва да извлекат полза от трансформацията на медийния сектор, което е целта на плана за действие, включително кината и фестивалите, които са културни и иновационни центрове, предлагащи по-добри възможности за социално взаимодействие и за насърчаване на ново аудио-визуално съдържание. От съществено значение е също така да се засили ролята на разпространението.

КАТО ПОДЧЕРТАВА:

15. Финансовите инструменти и действия, които могат да бъдат използвани в подкрепа на сектора на информационните медии и аудио-визуалния сектор, по-специално в контекста на пандемията от COVID-19, например:
 - а) на национално равнище – от филмови и аудио-визуални агенции и от правителствата.
 - б) на равнището на ЕС, включително чрез програмата „Творческа Европа“ за периода 2021 – 2027 г. и програмите „Хоризонт Европа“, „Цифрова Европа“ и InvestEU; и
 - в) Инструмента на Европейския съюз за възстановяване и мерките, подкрепяни от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд.

ПРИВЕТСТВА:

16. Плана за действие на Комисията, насочен към ускоряване на възстановяването и трансформацията на сектора на информационните медии и аудио-визуалния сектор и повишаване на тяхната стабилност, като по този начин се предлагат средства за гарантиране на дългосрочна устойчивост, иновации и засилено сътрудничество между всички участници.
17. Плана за действие на Комисията за европейската демокрация, предназначен да укрепи стабилността на нашите демокрации, и по-специално да насърчи овластяването на гражданите чрез медиите, свободата на медиите, медийната грамотност и плурализъм и да гарантира безопасността на журналистите.
18. Положените усилия за засилване на сътрудничеството между регулаторите в рамките на Групата на европейските регулатори за аудио-визуални медийни услуги (ERGA) с цел да се гарантира правилното функциониране на медийните пазари в ЕС и да се преодолеят новите предизвикателства, възникващи на тези пазари.
19. Усилията на държавите членки за бързо и последователно прилагане на преразгледаната директива за аудио-визуалните медийни услуги², Директивата за спътниковото излъчване и кабелното препредаване³ и Директивата за авторското право⁴, за да се създадат необходимите условия за стимулиране на възстановяването и укрепване на устойчивостта и стабилността на сектора на информационните медии и аудио-визуалния сектор.

² Директива 2010/13/ЕС, изменена с Директива (ЕС) 2018/1808.

³ Директива 93/83/ЕИО на Съвета, изменена с Директива (ЕС) 2019/789 на Европейския парламент и на Съвета.

⁴ Директива (ЕС) 2019/790.

ИЗТЪКВА:

Уместността и значението на всички действия в плана за действие, както и неотложността на изпълнението на:

20. Онлайн инструмента, чиято цел е да предоставя съобразена с нуждите и леснодостъпна информация относно възможностите за финансиране от ЕС за сектора на информационните медии и аудио-визуалния сектор, като по този начин се дава възможност на всички заинтересовани страни да получат бърз и лесен достъп до информация за различни програми и покани.
21. Инициативата MEDIA INVEST, която може да бъде подкрепена и от Механизма за възстановяване и устойчивост, в съчетание с националните планове за възстановяване и устойчивост, и която има за цел да стимулира инвестициите и да подкрепя високо иновативни и творчески независими продуцентски и разпространителни дружества, като насърчава разнообразието на съдържанието и участниците и като същевременно гарантира независимостта и многообразието в сектора.
22. Инициативата NEWS, целяща да даде отговор на предизвикателствата и да отчете особеностите на сектора на информационните медии чрез комбиниране на заеми, дялово финансиране, действия за изграждане на капацитет и безвъзмездни средства в подкрепа на изпитването на нови бизнес модели, колаборативна и трансгранична журналистика, обучение и мобилност на специалисти, както и създаването на Европейски форум на информационните медии, в който всички заинтересовани страни, включително националните органи, могат да обсъждат предизвикателствата, възможностите, свързаните с информационната медийна политика въпроси и начините за повишаване на безопасността на журналистите.
23. Насърчаването на създаването на пространство за медийни данни като обща европейска инфраструктура за данни, изградена въз основа на общи стандарти, оперативна съвместимост и управление в подкрепа на издателите на новини, телевизионните оператори и други медийни дружества при разработването на основани на данни бизнес модели, иновативни решения и приложения.

24. Разработването на инструментариум за медийна грамотност в сътрудничество с Групата на европейските регулатори за аудиовизуални медийни услуги (ERGA) и Експертната група по медийна грамотност, за да се подпомогне осигуряването на достъп на гражданите и ефективното, отговорно, умело и критично използване на информацията и медиите и да се способства безопасното и отговорно създаване и споделяне на медийно съдържание чрез различни платформи.

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ:

25. Да се възползват от Механизма за възстановяване и устойчивост, като представят ясни и солидни планове за инвестиране в ускоряването на цифровата трансформация и зеления преход на сектора на информационните медии и аудио-визуалния сектор, като се проучи възможността за многонационални инициативи, за да се повиши конкурентоспособността на европейските проекти на международно равнище и се насърчи формирането на европейска публика.
26. Да продължат да обменят информация и най-добри практики, най-вече във връзка с действията и инициативите за публична подкрепа за аудио-визуалния сектор, по-специално по отношение на създаването и популяризирането на европейско съдържание, както и на ефективни мерки в подкрепа на зеления преход и социалното приобщаване.
27. Да продължат да подкрепят европейските съвместни продукции, включително като се гарантира, че фондовете за аудио-визуалния сектор предлагат съвместими инструменти за подкрепа.
28. Да гарантират изпълнението на задълженията, свързани с популяризирането на европейските произведения и културното многообразие в рамките на услугите по заявка, като същевременно търсят възможности да улеснят достъпа на доставчиците на медийни услуги и регулаторите до квалификацията „европейски произведения“, включително чрез технологични средства (като LUMIERE VOD) на европейско равнище.

ПРИКАНВА КОМИСИЯТА, В РАМКИТЕ НА НЕЙНИТЕ ОБЛАСТИ НА
КОМПЕТЕНТНОСТ И В ПЪЛНО СЪОТВЕТСТВИЕ С ПРИНЦИПА НА
СУБСИДИАРНОСТ:

29. Да насърчава инициативи за изграждане на капацитет и възможности за работа в мрежа и сътрудничество, за да се помогне на малките медийни участници с по-ограничени ресурси да се справят със сложните процедури, даващи достъп до програмите за финансиране.
30. Да разгледа ролята на сектора на информационните медии и аудио-визуалния сектор в цифровото десетилетие на Европа, за да се насърчи техният принос за цифровата трансформация, възстановяването и водещата роля в международен план до 2030 г.
31. Да насърчава зеления преход на сектора на информационните медии и аудио-визуалния сектор, който да протича паралелно с икономическото възстановяване от пандемията от COVID-19, чрез обмен на най-добри практики, като се използват инструменти като платформата на Европейския пакт за климата, които могат да извлекат полза от синергиите и актуалните промени по отношение на екологичните калкулатори и рейтинговите системи за устойчиво филмово производство и други аудио-визуални дейности. Необходимо е да се предвиди установяването на хармонизирани предпоставки за устойчивост, както и на стимули за зелен снимачен процес и евентуалното въвеждане на сертификати за зелен снимачен процес.
32. Да засили съгласуваността, достъпността и взаимодействието между програмите на ЕС за финансиране, и по-специално „Творческа Европа“, „Цифрова Европа“, „Хоризонт Европа“, InvestEU, Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд, за да се гарантира както ефективното изпълнение на плана за действие, така и устойчивостта на мерките, необходими за дълготрайно възстановяване и трансформация.
33. Да оцени прилагането на правилата на ЕС за държавната помощ за секторите на културата и творчеството, за да се разгледа необходимостта от адаптиране.

34. Да стимулира разпространението на европейско съдържание в Европа и в международен план, като се улеснява сътрудничеството в областта на създаването и разпространението, включително съвместни продукции и иновативни бизнес модели, които често се основават на териториално и изключително разпределение на лицензионни права.
35. Да следи отблизо изпълнението на плана за действие, за да оценява постигнатия напредък и при необходимост да го адаптира към развитието на пазара или да представя допълнителни действия.

ПРИКАНВА КОМИСИЯТА И ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ И В ПЪЛНО СЪОТВЕТСТВИЕ С ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ:

36. Да гарантират наличието на законодателна и политическа рамка, която дава възможност на медийните участници:
- а. да извличат финансова изгода от своето съдържание, както е посочено в Заключенията на Съвета относно гарантирането на свободна и плуралистична медийна система;
 - б. да проучат възможностите за диверсифициране на източниците за финансиране и вариантите за дългосрочна устойчивост, включително чрез публично-частни партньорства, за да се гарантира устойчивостта и глобалната конкурентоспособност на сектора на информационните медии и аудио-визуалния сектор;
 - в. да разработват и внедряват нови технологии в сектора на информационните медии и аудио-визуалния сектор, по-специално технологии на основата на изкуствен интелект, което да позволи на заинтересованите страни да се възползват от възможностите и да извлекат изгода от предимствата, произтичащи от използването на тези технологии, като същевременно се зачитат основните права и ценности, включително свободата на изразяване, свободата на медиите, европейското многообразие на съдържанието и плурализмът;

- г. да се възстановят от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19 чрез улесняване на достъпа до публична финансова подкрепа;
- д. да подкрепят трансграничното сътрудничество между участниците на аудио-визуалния пазар, за да се осигури възможност за разрастване на пазара и за конкуренция на европейско и световно равнище чрез създаване и разпространение на съдържание с потенциал за привличане на международна публика.
37. Да си сътрудничат и да обменят най-добри практики за популяризиране на европейското аудио-визуално съдържание и за по-лесното намиране и откриване на съдържание и да насърчават артистичната свобода, многообразието и творчеството чрез инвестиране във и подкрепа за европейските таланти и творби.
38. Да работят с организации, представляващи професионални журналисти, журналистически центрове, училища и университети, за укрепване на изграждането на капацитет в информационните медии, по-специално по отношение на етиката и цифровите компетентности, така че да се постигне висококачествена и устойчива журналистика.
39. Да подпомагат развитието на умения в ключови области за бъдещето на информационните медии и аудио-визуалните дружества чрез укрепване на професионалния капацитет за адаптиране към бъдещите предизвикателства.
40. Да работят в тясно сътрудничество с други международни организации, които развиват дейност в областта на медиите, като Съвета на Европа и ЮНЕСКО, за да се установи взаимодействие между инициативите, насочени към подпомагане на възстановяването и трансформацията, като същевременно се гарантират свободата на изразяване и независимостта и плурализмът на сектора на информационните медии и аудио-визуалния сектор.
41. Да обменят най-добри практики и да подпомагат медийната грамотност, за да се подобрят уменията на гражданите за критично мислене и да се подпомогне информирания избор и безопасното и отговорно създаване и споделяне на медийно съдържание на различни платформи.

42. Да допринесат за повишаването на капацитета на Група на европейските регулатори за аудиовизуални медийни услуги (ERGA) и да насърчават сътрудничеството между националните агенции за финансиране на филмова и аудио-визуална продукция и компетентните органи.
43. Да работят за намирането на решения, насочени към осигуряването на застрахователни гаранции, покриващи свързания с COVID-19 риск за аудио-визуалните продукции, и по-конкретно като се отделя специално внимание на съвместните продукции.
44. Да се ангажират в диалог с аудио-визуалния сектор, в който да участват националните органи, за да се предприемат конкретни стъпки за насърчаване на по-широк достъп и наличност на съдържание в рамките на вътрешния пазар, в съответствие с правилата за авторското право, и да се помогне на европейския аудио-визуален сектор да привлече нова публика и да предложи на потребителите широкоспектърно съдържание, като същевременно се насърчава конкурентоспособността на сектора и справедливото възнаграждение и се отчита ролята на териториалното и изключителното разпределение на лицензионни права при финансирането на аудио-визуалния сектор и филмовата индустрия.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ПРИЛОЖЕНИЕТО

Политически документи в тази област

Европейски съвет

- *Заклучения, приети на извънредното заседание от 1—2 октомври 2020 г. (EUCO 13/20).*
- *Заклучения, приети на извънредното заседание от 17—21 юли 2020 г. (EUCO 10/20).*
- *Нова стратегическа програма за периода 2019—2024 г. (приета от Европейския съвет на 20 юни 2019 г.)*

Декларации на министрите

- *Декларация относно културата в контекста на кризата с COVID-19 (април 2020 г.).*
- *Декларация от Букурещ на министрите на културата и техните представители относно ролята на културата в изграждането на бъдещето на Европа (април 2019 г.).*

Съвет на Европейския съюз

- *Заклучения на Съвета относно гарантирането на свободна и плуралистична медийна система (ОВ С 422, 7.12.2020 г., стр. 8).*
- *Заклучения на Съвета относно изграждането на цифровото бъдеще на Европа (ОВ С 202 I, 16.6.2020 г., стр. 1).*
- *Заклучения на Съвета относно медийната грамотност в постоянно променящия се свят (ОВ С 193, 9.6.2020 г., стр. 23).*
- *Заклучения на Съвета относно засилването на европейското съдържание в цифровата икономика (ОВ С 457, 19.12.2018 г., стр. 2).*
- *Заклучения на Съвета относно развиване на медийна грамотност и критично мислене чрез образование и обучение (ОВ С 212, 14.6.2016 г., стр. 5).*

Европейска комисия

- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите *относно Плана за действие за европейската демокрация*, COM(2020) 790 final.
- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите *„Европейски пакт за климата“*, COM(2020) 788 final.
- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите *„Европейските медии в цифровото десетилетие: План за действие в подкрепа на възстановяването и трансформацията“*, COM(2020) 784 final.
- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите *„За максимално оползотворяване на потенциала за иновации на ЕС: План за действие в областта на интелектуалната собственост в подкрепа на възстановяването и устойчивостта на ЕС“*, COM(2020) 760 final.
- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите *„Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“*, COM(2020) 67 final.

Съвет на Европа

- Препоръка CM/Rec(2018)1[1] на Комитета на министрите към държавите членки относно плурализма и прозрачността на медийната собственост.
 - Препоръка CM/Rec(2018)2 на Комитета на министрите към държавите членки относно ролите и отговорностите на интернет посредниците.
 - Декларацията на Комитета на министрите относно финансовата устойчивост на качествената журналистика в ерата на цифровите технологии, Decl(13/02/2019)2.
-